

БРОЈ 10 ЛЕПТА

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломб број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

FERRO IGNIQUE

Из инстинктивне тежње за одржањем егзистенције, из које се већевима и у свима фазама културног развијају, кад више кад мање, људски егоизам великих размара, створила се код Немаца, развијањем снаге, обест и пуста настичничка жеља да се наметну за господара целом свету.

Мир који је предлага Америка пред свој улазак у рат, а који би омогућио подједнака права и малим и величким народима, за њих је изгледа иронија.

Код њих је и поникла теорија да је право у сили односно да онај има и право ко има силу. То су концепције и њихове аутократије и њихове крајње демократије. Мач и огањ и мају да донесу право, односно да наметну силу и угњетавање у место равноправности и давања могућности целом свету да живи и да се развија.

Али свет је осетио врло добро шта лежи у таквим идејама и којико ужасних последица оне морају да имају, ако би се оствариле. Издана у дан све је јасније целом свету да остварање таквих идеја представља слом слободе, крај праву, благослов насиљу. Свет је на чисто да сентиментална философска расправљања о подједнаком на живот праву свију људи не представљају ништа, и да, у место велике и мирољубиве хришћанске благости која траја

и да се развија.

Велингтон. — Ново-Селандски парламенат сазван у ванредну седницу једнодушно је одлучио, да, као одговор на позив Јојда Цорца, Нови-Селанд мора учинити све могуће да номогне царску енглеску владу.

ИЗ КОЛОНИЈА

Рим. — Генерал Диц упутио је трупама ову наредбу: »Натеран унутрашњим неприликом да тражи пошто по то брзо решење отворног светског конфликта, непријатељ је за месец дана страшне битке бацио целокупну својснагу против фран-

цуско-енглеских армија, проливајући немилосрдно крв својих војника. Стојичка чврстина и јунаштво наших савезника зауставили су и саломили очајни немачки напад. Сви непријатељеви покушаји били су узалуд, и све ће његове намере пронасти јер жестина није увек разлог за успех. У овом свечаном часу јуначке борбе, у којој се и ми заједнички боримо за општу ствар, Италија прати са осећањем дубоког поуздана и дивљења храбре француске и енглеске борце. Нека би ови епски подвизи били нов разлог сигурне вере, нов доказ непомућеног поуздана. Нека свуда где се боре армије слободних народа глас слога понови непријатељу: Овуда не може!«

Цирих. — Дискусија о Пољској у немачком горњем дому показује, да преовлађују на свим странама такозвани велики циљеви. Једино начело у одређивању граница: војничка сигурност, једино начело за свако друго опредељивање: немачки једностран интерес. Пруска влада кроз уста министра пољопривреде пристаје на то. Већ је Хертлинг у осталом био највећи присталиште на то. Већ је

ПОЉСКО ПИТАЊЕ

Париз. — Енглески и француски војни критичари пишу, да је непријатељево наступање заустављено после дојака француских појачања на енглески фронт — Хавасова Агенција сазнаје да је од 8 марта концентрисано 200 немачких дивизија на фронту од Армантијера до Ноајона. До сад је већ ангажовано у борби 120 дивизија.

Париз. (званично) — Артилериска активност на левој обали Авре и између Мондидијера и Ноајона. Одбијен непријатељски испад северно од Ремса.

Преконоћ је настављена борба у области Шешпреја. Повратили смо готово сав изгубљени терен. Америчке јединице, борећи се поред нас, такође су одбиле један снажан непријатељски напад на овом истом сектору.

Против ових слабих снага Немци су употребили 40 дивизија и 2500 топова. Тако се сваки енглески војник борио против 4 немачка, док је на сваки енглески топ долазило по 2 немачка.

ФЕЉТОН

ПРОПАСТ „АДРИАТИКА“

— Писмо једног бродоломника —

Крф, 20. III. 1918

Драги Мико,

Јавио сам ти се из Патраса, али не знам, да ли си добио све моје карте и зато хоћу поново да ти ошишем моје страдање на мору.

Са Крфом сам се кренуо италијанском путничком лађом »Adriatico« 4 марта у 4 по подне. На лађи је било нас ћака око 50, а затим грчких избеглица које су путовале за Америку, италијанских војника и два Француза. Свега је било људи са посадом 302. Лађа је била велика и удобна.

Кренули смо се по најлепшем времену. Море је било као огледало. Кад је наступила ноћ, појавио се

свим притисла море, ушао сам у салон код својих другова. У оној помрчини није могао да написам ниједну празну столицу и зато сам сео на цеви од парног грејања. Кад је један ћак палио цигару, пријем столу, седнем на једну столицу и наместим се да дремам. Сви су били спокојни због помрчине и многи су тврдо заспали.

Али није дugo потрајало, кад у оној дубокој тишини одјекнуше два кратка писка сирене. Сви смо скочили са столица и полетели на врата. У томе чујмо нешто кршење. Први написах врате и отворих. Кад сам погледао напоље, предамном се указа једна црна силуета налик на лађу са својим кљуном у проломљеној нашој огради. Потом на супротну страну и изиђем на кров код капе-

тановог места. Сви су били на ногама и у оделу, како се који затекао. Сви питају, а нико не одговара. У оној помрчини не распознајемо један другога.

Лађа је ишла старом брзином, али се нагињала на ону страну са које је удрена. Задњи крај се спуштао. Посада не ради ништа, све занемело. Путници улазе у чамце. Чамци се напунише светом. Ја стојим још на крову и, тек спа-
зивши ону празнину око себе на лађи, уђем и ја у један чамац. Тада чух где

матрози викнуше: »piene, signori, levatevi!« Послу-
шах и изађох из чамда. Потоње на другу страну. Приметих да осим мене нико не изиђе из чамца, а са друге стране чух неко запомагање жена и дечији вриск. Погледах у воду и спазих, да је лађа сасвим

изгубила брзину. Тада опазих, да је и машина престала да ради и упутих се понова у чамац, чији су конопци почели да ћкрипе. До пола су га били спустили, када сам скочио у њега на гомилу људи. Тога тренутка помислио сам да сам решио кризу: Спасен! Али чамац, само што је стигао до воде загњури се и осетих воду под ногама. Многи се обесише оне конопце и остадоше да се копрџају. Хватају се један за другог.

Ја запливах на воду и дочеках се другог чамца, али једва дигох ногу да ускочим, кад се и он изврте. Понова запливах и најем се одједном усред неке дрвенарије. Ухватим се за конопац од једног сплава, привучем се и ухватим чврсто за њега. Окренем се око себе и спазим с једне

Народ

БРОЈ 10 ЛЕПТА

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

да је највеће користи извукла Аустрија.

У берлинским политичким круговима помињу се већ наследници. Изгледа да Биловије престаје да сања да опет постане канцелар.

Штампа са деснице међутим жестоко напада уговор о миру са Румунијом, о коме се за сада знају само главни потези. »Дајче Тагес Цајтунг« јут је као змија, што је Килман дозволио, да га изигра Чернин, и тиме упропастио будућност Немачке на Балкану.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Енглески и француски војни критичари пишу, да је непријатељево наступање заустављено после дојака француских појачања на енглески фронт — Хавасова Агенција сазнаје да је од 8 марта концентрисано 200 немачких дивизија на фронту од Армантијера до Ноајона. До сад је већ ангажовано у борби 120 дивизија.

Десница га прекида и узима реч министар унутрашњих дела Древс који је противно министру земљорадње говорио помирљивим тоном о Пољацима, али разуме се увек са жељама да се ојача германизам.

»Франкфуртер Цајтунг« забринут је с обзиром на будуће националне борбе које ће избити оваквим увећањем. Пољаци, који остану изван границе — пише — биће трајна противнемачка жижа, па чак и они у савезничкој Аустрији. Ако се правично не реши пољско питање, остаје нерешен и цео ред ствари у низу држава од Финске до Румуније.

Преконоћ је настављена борба у области Шешпреја. Повратили смо готово сав изгубљени терен. Америчке јединице, борећи се поред нас, такође су одбиле један снажан непријатељски напад на овом истом сектору.

Више наших испада у Лорену и у Вогезима.

Лондон. — Пуковник Репингтон у »Морнинг Посту« говори нарочито о петој енглеској армији. Он

страни нагибање лађе, која се готово устремила на мене. Изгледало ми је да ће да ме поклопи, али срећом њен задњи део био је пун воде, претегао и исправио лађу у вертикалан положај, и тако је одвукao у бездан. Када сам је спазио у том положају, учинила ми се већа од Олимпа и смрт ми је изгледала толико близу, да нећу стићи још један пут ни да узданем. Али она ишчезну као магла и пред мојим очима блесну глатка површина воде. Ту сам осетио свој ваксар.

Приберем се мало и погледам на један други сплав близу мене, на коме су неки лежали. Запливах на ту страну кроз неку дрвенарiju и дођем до њега. Једва сам стигао да се ухватим једном руком на конопац од сплава, када ме неко загрли с леђа па се прикопча уз мене и рукама и ногама као пијавица.

Свршиће се —

После незапамћеног, страшног бомбардовања, Немци су напали, заштићени маглом. Наше су се предстраже јуначки одупрле, успоравајући непријатељско напредовање и наносећи му велике губитке. При заузимању наших борбених положаја непријатељ је претрпео страшовите губитке.

Резерве пете армије јуначки су напале непријатеља и одбиле га, али не престано придолажење нових непријатељских снага натерало је било команданта ове армије да нареди одступање стопу по стопу. Ако је које одељење ове армије попустило, ипак она није потучена, сачувала је своју борбену способност, спасла две трећине својих топова и дала могућности француским трупама, да на време стигну на бојно поље.

НЕПРИЈАТЕЉ СЛАВИ

Париз. — Познати војни критичар Хенрик Биду пише у »Журнал де Деба«, да је главни догађај 6 априла био, ако не крај, а оно бар застој битке на Лиси. Да су операције биле намењене да се постигне макар нешто, и кад би се водио рат делимичних успеха, непријатељеви би успеси били неоспорни. Али ствари изгледају сасвим другачије кад се ситуација у Фландрији посматра као део опште ситуације. Непријатељ охрабрен успехима на Лиси бацио је у борбу значајан број дивизија без велике користи по коначно решење. Ове сундивизије претрпеле врло тешке губитке.

Последњи непријатељеви покушаји, његови узалудни напори да постигне неки успех у моменту кад су брачноци утврђивали своје положаје, били су по њега убитачни. Сада се немачка војска налази у ужасним приликама. Почетни маневар, којим је непријатељ хтео одвојити француско-енглеске армије, несрено је свршио.

Немци могу почети нови напад још жешки него до сада и можда још много таквих напада. Већ смо при крају првог месеца битке, и ако нови непријатељеви напори не буду одлучујући, сигурно је ипак да је започело ослабљавање непријатељских снага.

КАСАПНИЦА

Париз. — Каје се да је Кронпрац прецењујући одвиле своју снагу, или рачунајући на ћевешицу односно на духовну клонулост снглеских трупа, захтевао да се ћеји део дивизија приспели са источног фронта употреби на десном крилу фронта битке. Он је тиме мислио, да ће ума-

њити заслуге другог Кронпринца. Утврдиће се, да је он задржао право да напада у масама и да на тај начин сарађује на плану раздавања снглеско-француских армија.

Пораз, који је доживео не постигнувши одређени циљ, исто га тако раздражује као некад пораз пред Верденом. Према Мондијеу, као и на Мези, он је мало водио рачуна о људским животима. Пукови, бригаде, дивизије за њега су принчеве играчке: он баца у паклену ватру, са оном истом крвничком индиферентношћу, која му је дала надимак »Верденски касапин.«

АМЕРИЧКА ВОЈСКА

Њујорк. — Министар војни Бекер изложио је Вилзону, да ће бити потребно да се створи већа америчка војска и да се војничким припремама да максимум брзине. Бекер је дugo већао са председником пре редовне седнице министарског савета. До знаје се да ће се одмах контингент војске попети на три милиона људи и да ће вероватно доцније достићи пет милиона.

ШТРАЈК У ПЕШТИ

Берн. — Један телеграм бечког »Кореспонденц Бирса« од 7 априла јавља, да су у току 6 априла радници у Пешти извели врло велика штрајк тражећи једнако и тајно право гласа. Рад је за пола сата био обустављен у свима фабрикама. Радници су доставили сопственицима фабрика, а у војним фабрикама војним властима, петицију, тражећи формацију једне владе, која ћа одлучно заступати захтеве радничке класе у цогледу првачина једнаког и тајног права гласа.

Из Палестине

Лондон. — Енглески доспеник код трупа у Палестини пише ово: »После испада кончице на железничку пругу за Хеџас и разоравања једног дела пруге северно и јужно од Амана, наше су се трупе окрепле западно од Јордана, водећи собом неколико хиљада јерменских избеглица, које су се хтели склонити испред крволовних Турака. Наше трупе које су биле источно од Јордана тамо су и остављене, да чувају мостобран код Ел Горани.

Извештај штаба Источне Војске. — Српска пешадиска одељења извршила су једну операцију у којој су задобили терена. Енглези су извршили успешан превад јужно од Дојрана.

Енглески коминике. — Непријатељ је намеравао да нас набаци на Јордан и да поруши мост. Овај маневар је потпуно пропао и Турци су претрпели крваве губитке. Процена изгинулих, у односу на целокупну ангажовану снагу, је особито велика. Чим се почело да смркава, Турци су отпочели да се повлаче, остављајући преконоћ ве-

лика одељења да покопају мртве. Наспрам нашег сектора виде се доста гробова. Пред одељењем на мостобрану избројано је 367 турских и немачких лешева. Заробили смо 2 официра и 84 човека. Како је непријатељ претрпео тешке губитке и у Мусалабе, његов покушај да поруши мост на Јордану донео му је прави пораз.

СВЕ ЗА ПОВЕДУ

Лондон. — Јављају »Тајмс« из Вашингтона да је министар војни Бекер, на повратку из Француске изјавио новинарима:

»Ја се враћам издалеке Француске одушевљен подвизима војника и моралом становништва. Свуда енергична активност. Америка пред жртвама својих савезника жртвоваће све за победу.«

Дневне Вести

ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКОВ ПУТ

Пре два дана Престолонаследник је отпутовао код краља Петра, који се налази на лечењу у близини Атине. По повратку вратиће посету грчком краљу Александру.

Из Атине јављају ово: Јуче у 11 часова пре подне стигао је овде српски Престолонаследник, у пратњи министра Балугића и пуковника Дамјановића. На железничкој станици Престолонаследника извршили су једнако и тајно право гласа. Рад је за пола сата био обустављен у свима фабрикама. Радници су доставили сопственицима фабрика, а у војним фабрикама војним властима, петицију, тражећи формацију једнаког и тајног права гласа.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Никаква акција пешадије у току дана. Обострана артиљеријска активност на разним тачкама фронта Соме, Авра и Оазе, као и на десној обали Мезе.

Северно од Сешпреја француска је линија потпуно успостављена.

Немци су бомбардовали Ремс, избило је много пожара.

Извештај штаба Источне Војске. — Српска пешадиска одељења извршила су једну операцију у којој су задобили терена.

Енглези су извршили успешан превад јужно од Дојрана.

Енглески коминике. — Непријатељ је намеравао да нас набаци на Јордан и да поруши мост. Овај маневар је потпуно пропао и Турци су претрпели крваве губитке. Процена изгинулих, у односу на целокупну ангажовану снагу, је осо-

бично велика. Чим се почело да смркава, Турци су отпочели да се повлаче, остављајући преконоћ ве-

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Павле Ј. Поповић телефон бр. 0. Об моли Јована Маринковића трговца у Неготину, да извести његову породицу у Сапашу да је здрав као и Милош Рајчић, Светолик Најдановић, Станоје Станковић, из Сикола, Никола Петровић из М. Јасиковића и Живојин Димитрашковић из Неготина.

Никола Д. Живаковић из Н. Корита, окр. тимочког, наредни митраљ одељ. бр. п. 56 извештава свога оца Митра Ж. Вельковића да је здрав, као и Цветко и Јован М. Јовановић, зет Јубомир, Петко Виденовић, Цветко Раденковић, Јеленко Ј. Виденовић, Урош В. Цветковић, Живко Живковић, Петко Недељковић, Трифун Живковић и Илија Лазаревић.

САОПШТЕЊА

Миливоја Николића из Мијоковца ср. љубићки и Драгомира Чокића из Г. Гаревице ср. љуб., тражи Станимир Гавриловић 2 ч. 2 б. п.бр. 40., да му јаве своје адресе како би им могоа послати извештаје.

Драгомир А. Бурић рез. пешад. пуковник, п.бр. XII моли да му јаве своје адресе: Александар Карапић пешад. пуковник; Драгиша М. Бурић рез. артиљ. капетан I кл.; др. Антоније Михел и Рудолф Михел, секретар Осигур. Друштва »Југославија«.

Јован Павловић трупна комора арт. пук. бр. п. 210 моли да шта зна о његовом оцу Стевану Павловићу и браћи Драгомиру и Милану, да га о томе извести.

Миљко Даниловић, војник 1 ч. 1 бат. бив. комбинованог пуковника Одбране Београда има код арт. капетана Арсенија И. Миливојевића п. бр. 504 карту из Крагујевца од жене Стојне.

Пријатељско напредовање североисточно од Ипра. Прошле ноћи смо са успесом извршили једно локално предузеће у близини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Јуче после подне и прошле ноћи била је активна непријатељска артиљерија на сектору Соме и Анкра и у близини канала Ла Басе.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Јуче после подне и прошле ноћи била је активна непријатељска артиљерија на сектору Соме и Анкра и у близини канала Ла Басе.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

Доцније. — Биле су локалне борбе у нашу корист у околини Робека, у коме смо побили неколико непријатељских војника и добили неколико митраљеза.

ватром, непријатељске лијније, а енглеске патроле су узнемиравале непријатеља и нанеле му губитке.

Мајдански фронт — Прексино је између 5 и 6 априла непријатељска одељења су, после

јаке припреме, напала на наше положаје на који 1050, али су одбијена нашом баражном ватром, с места противнападнута и морала су се повући претрпевши губитке.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Женева. — Килман ће остати још неколико дана у главном стану, где води често разговоре са Кајзером и Хајденбургом.

Претресаласе и ситуација Немачке. Швајцарски листови мисле, да ће Немачка после ових разговора предложити мир Споразуму.

Цирих. — Према једном извештају Волфове Агенције, цела је немачка щампа примила са радошћу Бурианово наименовање, јер ће — каже — односи двеју царевина бити тешњи.

Париз. — Генерал Фош је имао разговор са новим командантима белгијских трупа, генералом Зетленом. Затим је извршио преглед неких белгијских пукова у урој линији.

Париз. — Према једном телеграму из Цириха »Фремденблат« јавља, да је кајзер напустио главни стан, и да је стигао у Беч и одсео у дворцу Шенбрун. За који дан посетиће цара Карла Швајцарски листови, коментаришући ову вест, кажу да ће кајзер тражити од цара Карла објашњење о писму упућеном принцу Сиксту Бурбонском.

Берн. — Штампа немачка почиње да напада претерани бугарски завојевачки апетит и захтеве, и саветује Радославову, да обузда своје амбиције, које се противе интересима осталих савезника.

Берн. — Јављају из Беча »Франкфуртер Цајтунг«: Наименовање барона Буријана за министра спољних послова далеко је од тога да реши аустроугарску кризу. Уставне странке господске куће држале су један састанак и признале да је ситуација у монархији неодржива. Најфантastičniji glasovi kruže među становništvom.

Уверавају да барон Буријан неће имати већине у аустроугарским делегацијама. Немачки и словенски посланици изјаснили су се против њега